

Anti-pestprotocol

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Wij vinden dit ontzettend vervelend, want ieder kind dat gepest wordt is er één teveel. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

De definitie van pesten volgens de Van Dale is kwellen of treiteren. Wij vinden voornamelijk de eerste verklaring van toepassing, want pesten is niet zomaar treiteren of plagen.

Doel van het pestprotocol:

Wij vinden dat elk kind dat bij ons naar school gaat, zich veilig moet voelen en met plezier naar school moet kunnen gaan. Dit bereiken we door ons goed te gedragen en verdraagzaam te zijn naar elkaar. Ieder kind heeft liefde en begrip nodig voor volledige en harmonische ontplooiing van zijn/ haar persoonlijkheid. (Beginsel 6 van de universele verklaring van de rechten van het kind). Dit is ook een voorwaarde om goed te kunnen leren.

Wat is een pestprotocol?

Een pestprotocol is een aantal afspraken over het tegengaan van pesten. Afspraken tussen de school, de kinderen en de ouders. De basis voor die afspraken zijn twee regels:

1. wij pesten niet.
2. wij accepteren niet dat er gepest wordt.

Bij pesten is iets anders aan de hand dan een enkel plagerijtje. Bij plagen is sprake van een incident(je), zijn er gelijke machtsverhoudingen, kan de geplaagde zich verdedigen en loopt geen blijvende psychische of fysieke schade op. Elk kind wordt wel eens geplaagd, maar wie gepest wordt, is altijd het slachtoffer, altijd de verliezer. Wie gepest wordt, vindt altijd de anderen tegenover zich. Pesten is een vorm van mishandeling!

Wat is pesten?

De definitie van pesten volgens de Van Dale is kwellen of treiteren. Wij vinden voornamelijk de eerste verklaring van toepassing, want pesten is niet zomaar treiteren of plagen.

Om het begrip *pesten* verder te concretiseren, maken we een vergelijking met het begrip *plagen* (zie onderstaand schema).

Plagen	Pesten
Is onschuldig en gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaaf soms gepaard met humor.	Gebeurt berekenend (leerlingen weten vooraf goed, wie, hoe en wanneer ze gaan pesten). Ze willen bewust iemand kwetsen, kleineren of buitensluiten
Is van korte duur of gebeurt slechts tijdelijk.	Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf en na korte tijd).
Speelt zich af tussen "gelijken" ("twee honden vechten om hetzelfde been").	Ongelijke strijd. De onmachtgevoelens van de gepeste staan tegenover de machtsgevoelens van de pester.
Is meestal te verdragen of zelfs leuk, maar kan ook wel kwetsend of agressief zijn.	De pester heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen, kwetsen of iemand buiten sluiten.
Meestal één tegen één.	Meestal een groep (pester en meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
Degenen die elkaar plagen, wisselen keer op keer.	Er bestaat een neiging tot een vaste structuur. De pesters zijn meestal dezelfde, net zoals de

	slachtoffers (mogelijk wisselend door omstandigheden).
--	--

Samenvattend kunnen we stellen dat plagen tamelijk onschuldig is, terwijl pesten schade berokkent. Na alle betrokken partijen gehoord te hebben bepaalt de leerkracht of het gaat om plagen of pesten.

Waarom aandacht voor pesten?

Wij willen kinderen een veilig schoolklimaat bieden, waarin zij zich harmonieus kunnen ontwikkelen. De leerkrachten bevorderen een goede, prettige werksfeer in de klas door duidelijke afspraken te maken met kinderen. Een deel van die afspraken is school gebonden; deze regels zijn zichtbaar in iedere klas en hieraan wordt in ieder groep met de kinderen een eigen vorm gegeven. Een deel van de regels is klas gebonden en hieraan wordt op het sociaal emotionele vlak aandacht besteed. Eén van die afspraken is dat kinderen en volwassenen aardig tegen elkaar zijn. Meestal lukt dat goed, maar in een enkel geval wordt een kind systematisch door anderen genegeerd of gepest. Dan komt een kind zodanig in de knel, dat pedagogische maatregelen van de leerkracht of van de school niet meer volstaan. In dat geval moeten we onder ogen zien dat er een ernstig probleem is. Niet alleen voor de leerkracht en het gepeste kind, dat door het pesten beschadigd wordt, maar het probleem geldt ook voor de pester(s), de klas en de betrokken ouders. Een schoolklimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waarin gepest wordt, kan iedereen slachtoffer zijn.

Het pestprotocol

1. Wij pesten niet.
2. Wij accepteren niet dat er gepest wordt.
3. Er zijn duidelijke sancties afgesproken wanneer er sprake is van pesten.
4. Leerlingen en ouders zijn bekend met het pestprotocol en de sancties.

Voorwaarden om bij stil te staan

Voorwaarden

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders).
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt waarna met hen regels worden

vastgesteld.

- Als pesten optreedt moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop op steekt, moet de school beschikken over een directe aanpak/stappenplan.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en de directie adviseren.
- Op iedere school is een vertrouwenspersoon aangesteld.

Bij pestgedrag melden de leerlingen dit altijd aan de leerkracht. We stimuleren de kinderen om, onder begeleiding van een leerkracht, samen tot een oplossing te komen.

De leerkracht brengt de "partijen" tot elkaar. De gemaakte afspraken, die in het begin van het schooljaar zijn opgesteld met de groep, zijn hierbij de leidraad. De leerkracht laat de kinderen inzien wat ze anderen aandoen met hun gedrag.

In het geval van pesten wordt:

- a. de pester onmiddellijk op zijn/haar gedrag aangesproken door de leerkracht en wordt geprobeerd achter de oorzaak van zijn/haar gedrag te komen.
- b. de pester gestraft door de leerkracht.

Bij pesten nemen wij gepaste maatregel en. Deze kunnen zijn:

- een pauze binnen blijven met zinvol werk;
- bij aankomst op school meteen naar binnen of een andere gepaste maatregel.

Wanneer het pestgedrag ondanks alle bovenstaande maatregelen doorgaat, dan maakt de leerkracht met de pester en de ouders van de pester een afspraak voor een gesprek waarbij:

- de ouders geïnformeerd worden over de pesterijen en de genomen maatregelen.
- de ouders gevraagd wordt mee werken om aan het pestgedrag een einde te maken.
- met de leerling afspraken gemaakt worden voor de toekomst (indien nodig ook hoe dit met de gepeste leerling te bespreken).

Wanneer ook dan geen resultaat bereikt wordt/kan worden, schakelen wij de Intern Begeleider in voor verdere hulp, eventueel externe hulp. De ouders worden hiervan op de hoogte gesteld

Mocht dit niet tot het gewenste resultaat leiden dan kan een leerling (de pester) in extreme gevallen geschorst of verwijderd worden.

Belangrijke regels bij het hanteren van het anti-pestprotocol

Regel 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij: "Je mag niet klikken, maar.....als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken". Deze regel geldt natuurlijk ook voor de ouders van alle kinderen.

Regel 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Regel 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen: School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Samen met de leerkracht(en) wordt naar een oplossing gezocht en zo nodig actie ondernomen.

Zoals al eerder aangegeven hanteren wij op de Kelderswerf kapstokregels. Deze gebruiken wij als uitgangspunt om omgangsvormen op school duidelijk en bespreekbaar te maken: hier besteden wij in de groepen regelmatig aandacht aan. Wij zijn van mening dat het de kinderen kan helpen om zich op school veilig te voelen en een goede relatie met andere kinderen en leerkrachten op te bouwen. Daarnaast zorgt het voor een prettig leer-/werkklimaat.

Dit betekent echter niet dat wij onze kinderen in een keurslijf willen persen. De kapstokregels geven kinderen houvast bij hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Ieder kind is uniek, met een eigen karakter, met eigen unieke gedragingen. Soms laten zij ander gedrag zien of maken zij fouten. Door ervaring leert men, ook onze kinderen. Het is het belangrijk te kijken naar de situatie waarin het kind (de kinderen) zich bevinden. Soms wil een kind gewoon even niet samenspelen of samenwerken. Dan moet er ruimte zijn om tegemoet te komen aan de behoefte van dat kind. Dit bij elkaar genomen maakt dat de leerkracht de kapstokregels als uitgangspunt neemt, maar als professional de afweging maakt wanneer welke kapstokregel van belang is. Ook hierin is het belangrijk de dialoog met de kinderen aan te gaan.

Kapstokregels:

1. Voor groot en klein zullen we aardig zijn.

2. Binnen de school moet het rustig zijn, rennen mag op het plein.
3. We zullen goed voor de spullen en omgeving zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken morgen.

Kapstok 1: Toon respect voor elkaar:

- Ik spreek vriendelijk en beleefd
- Ik help een ander
- Ik speel en werk samen wanneer dat mogelijk is
- Ik luister naar een ander
- Ik volg instructies van de leerkracht/volwassene
- Ik kom op tijd
- Ik houd mezelf en anderen aan de schoolregels

Kapstok 2: Gedraag je rustig:

- Ik loop rustig door de school
- Ik spreek zachtjes
- Ik houd handen, voeten en spullen bij me

Kapstok 3:

- Ik vraag toestemming als ik spullen van een ander wil gebruiken
- Ik gebruik de materialen waarvoor zij bedoeld zijn
- Ik ruim netjes op: alles heeft een eigen plek

Programma de Vreedzame school

De school beschikt met de Vreedzame school over een preventieve aanpak
We hanteren de methode "de Vreedzame school".

De lessen uit de methode staan in principe op een vast tijdstip op het rooster,
maar omstandigheden kunnen leiden tot afwijken daarvan.

De vreedzame school wil:

- leerlingen leren op een andere manier met conflicten om te gaan
- leerlingen meer verantwoordelijk maken, een stem geven, op eigen benen zetten
- een positieve omgang met elkaar
- de klas en school tot een democratische gemeenschap maken, waarin iedereen zich

betrokken en verantwoordelijk voelt

De persoon en het gedrag van de leerkracht is hierbij sterk van belang.

Hij/zij is een duidelijk voorbeeld in het accepteren van verschillen tussen kinderen en

hij/zij heeft een actieve rol in het uitdagen en ondersteunen van het zelfstandig oplossen van problemen door kinderen op sociaal gebied.

Adviezen aan.....

De ouders van de gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blij in gesprek met uw kind en maak vooral het eigen gedrag bespreekbaar.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Stimuleer uw kind om naar de leerkracht te gaan.
- Pesten kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Probeer, indien mogelijk, samen (evt. in bijzijn van de leerkracht) in gesprek te gaan met de ouders van de pester om zo gezamenlijk een oplossing voor dit probleem te vinden.

De ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer, indien mogelijk, samen (evt. in bijzijn van de leerkracht) in gesprek te gaan met de ouders van de gepeste om zo gezamenlijk een oplossing voor dit probleem te vinden.

De ouders van alle kinderen:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Houd rekening met de gevoelens van de ouders van zowel het gepeste kind als ook de gevoelens van de pester.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Tot slot:

Iedere peestsituatie is een andere peestsituatie, en soms kan een peestsituatie om een specifieke aanpak vragen, welke niet staat beschreven in dit protocol. Het is belangrijk dat de leerkracht (school) goed naar de diverse partijen luistert (pester, gepeste en evt. groep/ouders/derden), om aan de hand hiervan een adequate aanpak op te stellen.